



**KØBENHAVNS KOMMUNE**

Socialforvaltningen

10-10-2012

Sagsnr.  
2012-139929

Dokumentnr.  
2012-805893

**Kvalitetsstandard for beskyttet beskæftigelse samt  
samværs- og aktivitetstilbud på handicapområdet (SEL §§  
103 og 104) for 2013**



<b>Forord ved Socialborgmesteren .....</b>	<b>3</b>
<b>Resume .....</b>	<b>4</b>
<b>1. Indledende .....</b>	<b>5</b>
<b>2. Sagsbehandling og visitation .....</b>	<b>8</b>
<b>3. Kort karakteristik af dagtilbuddene.....</b>	<b>10</b>
<b>4. Dagtilbuddenes serviceniveau.....</b>	<b>11</b>
<b>5. Bruger- og pårørendeindflydelse.....</b>	<b>13</b>
<b>6. Magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed .....</b>	<b>15</b>
<b>7. Klageadgang.....</b>	<b>17</b>
<b>8. Ydelsesbeskrivelser .....</b>	<b>19</b>



## Forord ved Socialborgmesteren

Jeg er glad for at kunne præsentere Socialforvaltningens kvalitetsstandard for Københavns Kommunes dagtilbud i form af beskyttet beskæftigelse eller et samværs- og aktivitetstilbud.

Formålet med kvalitetsstandarden er at give borgere, pårørende og sagsbehandlere en enkel og klar information om det serviceniveau, Socialudvalget har fastlagt for beskyttet beskæftigelse og samværs- og aktivitetstilbud for 2013.

Socialudvalgets overordnede målsætning med indsatsen på området for beskyttet beskæftigelse og samværs- og aktivitetstilbud er, at indsatsen skal være helhedsorienteret og tage udgangspunkt i borgerens egne ønsker og behov. Socialudvalget tror på et forandringspotentiale hos den enkelte, der indebærer, at borgeren ved den rette hjælp og støtte kan udvikle sit funktionsniveau. Kvalitetsstandarden beskriver den hjælp og støtte, vi mener, kan understøtte borgeren til at opnå en positiv udvikling.

En meget vigtig faktor for borgerens positive udvikling er borgerens pårørende, der fortsat i videst muligt omfang skal inddrages og deltage i borgerens sagsbehandling og sociale indsats.

Mikkel Warming,  
Socialborgmester



## **Resume**

Nærværende kvalitetsstandard fastsætter det serviceniveau, du som borger kan forvente at modtage, hvis du får en plads på et af kommunens dagtilbud på handicapområdet i form af enten et beskyttet beskæftigelsestilbud eller samværs- og aktivitetstilbud.

Afsnit 1 er et indledende afsnit, der omhandler Socialforvaltningens mission og målsætninger for den indsats, der ydes på dagtilbuddene, omhandler det etiske kodeks for Socialforvaltningens dagtilbud på handicapområdet og desuden beskriver lovgrundlaget derfor.

Afsnit 2 omhandler sagsbehandlingen i forbindelse med visitationen til et dagtilbud, og beskriver både den funktionsudredning, som sagsbehandleren skal udarbejde ved din første kontakt med Handicapcentret, ansøgning om optagelse på et dagtilbud samt udarbejdelsen af din handleplan for indsatsen.

Afsnit 3 giver en kort karakteristik af, hvad der kendetegner kommunens tilbud om beskyttet beskæftigelse samt samværs- og aktivitetstilbud.

Afsnit 4 omhandler serviceniveauet på dagtilbuddet, herunder udarbejdelsen af din pædagogiske plan samt opfølgningen på den indsats, du ydes.

Afsnit 5, 6 og 7 omhandler henholdsvis bruger- og pårørendepolitik, magtanvendelse, herunder betingelser for magtanvendelse og indgrebsmuligheder samt klageadgang.

Afsnit 8 rummer kvalitetsstandardens to ydelsesbeskrivelser, der på et detaljeret niveau beskriver den hjælp, du kan forvente at modtage på dagtilbuddet.



## 1. Indledende

Denne kvalitetsstandard henvender sig til borgere, pårørende og sagsbehandlere med henblik på at oplyse om den hjælp, du som borger kan forvente dig at modtage, når du søger om beskyttet beskæftigelse eller et samværs- og aktivitetstilbud i Københavns Kommune.

Kvalitetsstandarderne afspejler serviceniveauet på området på baggrund af den eksisterende økonomiske ramme. Kvalitetsstandarderne revideres årligt.

### 1.1 Socialforvaltningens vision, mission, mål og værdier

Socialforvaltningen arbejder ud fra en række mål og værdier, som du kan se nedenfor:

Socialforvaltningens mission sikrer sammenhæng mellem de politiske visioner og det daglige arbejde i forvaltningen:

- Vi skal skabe rum for, at alle københavnere, uanset livsvilkår, hver for sig og sammen kan få mulighed for at udfolde og realisere eget potentiale. Vi vil skabe forandring – vi vil skabe rammerne for, at borgerne kan ændre deres liv.
- Vi skal arbejde for at modvirke social udstødelse og polarisering af grupper og enkelte borgere; at hjælpe de, der er havnet i en socialt udsat position, til at finde fodfæste igen; og at sikre et værdigt liv for den gruppe af borgere, som af forskellige årsager altid vil være afhængig af andres hjælp.

Socialforvaltningens visioner sætter retning og er bærende for forvaltningens arbejde:

- København skal være den by i Danmark, der er bedst til forebyggelse på det sociale område
- Københavnske borgere med særlige behov skal (for)blive en del af "normalsamfundet" og sikres uddannelse og meningsfuld beskæftigelse
- København skal være den by i Danmark, der har størst fokus på udvikling og fremdrift for borgere med særlige behov
- Københavnske borgere med særlige behov skal sikres en god og tidssvarende bolig

Sammen med de grundlæggende værdier for hele Københavns Kommune – Respekt, Ligeværdighed, Dialog og Tillid – skal missionen og visionerne omsættes på dagtilbuddene.

På handicapområdet betyder missionen mere konkret, at Socialforvaltningens tilgang til dig som borger tager afsæt i en opfattelse af, at dit funktionsniveau er foranderligt, og derfor kan udvikles og forbedres over tid.

Borgerrepræsentationen vedtog den 29. oktober 2009 en handicapplan, der fastsætter to overordnede målsætninger for Socialforvaltningens arbejde



med borgere med handicap i 2010-2014:

1. Kommunen skal bidrage til, at den enkelte borger får øget livskvalitet
2. Kommunens indsats skal bidrage til, at den enkelte borger bliver mere selvhjulpne.

Nærværende kvalitetsstandard møder disse målsætninger i kraft af antagelsen om, at du som borger ved den rette hjælp og støtte kan udvikle og forbedre dit funktionsniveau over tid. Det er dit konkrete funktionsniveau, der udløser den hjælp, du tilbydes. Ændres dine behov, vil en opfølgning på din situation sikre, at hjælpen tilpasses dine nye behov. Hjælpen, du tilbydes, har hele tiden for øje at øge din livskvalitet mest muligt.

## **1.2 Etisk kodeks for Københavns Kommunes Socialforvaltnings dag- og botilbud for borgere med handicap**

Socialpædagogisk arbejde drejer sig om menneskelige møder, sårbare relationer, magtforhold samt faglighed. I disse situationer kan man som omsorgsmedarbejder ofte komme til at stå i vanskelige etiske dilemmaer, hvor der kan være tvivl om, hvordan man bør handle. Socialforvaltningen har derfor udarbejdet et etisk kodeks, som sætter en fælles handlingsramme for de ansatte i forvaltningen i forhold til de problemstillinger, der melder sig i mødet med borgeren.

Det etiske kodeks er bygget op omkring fire grundlæggende etiske principper:

- Respekt for selvbestemmelse: Respekt for selvbestemmelse handler om at fokusere på den enkelte borgers mulighed og evne til at fremkomme med egne ønsker og mål.
- Hensyn til fysik og psykisk integritet: Integritet handler i praksis om fx at banke på døren og afvente svar, inden man går ind til en borger, at respektere, at en borger siger "nej tak" til omsorg lige nu, eller at overveje om en borger skal have lov til at sove længe, hvis det giver ham eller hende livskvalitet. Desuden fordrer etisk kodeks til, at man skal give borgeren mulighed for at kommunikere på sine egne betingelser og møde borgeren der, hvor han eller hun er.
- Agtelse for værdighed: At agte borgerens værdighed handler om at anerkende borgeren uden forbehold som uerstattelig og uendelig værdifuld.
- Omsorg for det sårbare liv: At drage omsorg for den sårbare borger handler fx om at genoverveje, om borgeren mod sin vilje skal på aktivitetscenter, at hjælpe en borger videre efter et nederlag eller at fokusere på, hvordan man som medarbejder kan hjælpe til at skabe lykke hos den enkelte.

Se Socialforvaltningens etiske kodeks for dag- og botilbud for borgere med handicap på Københavns Kommunes hjemmeside:

<http://www.kk.dk/da/om-kommunen/indsatsomraader-og-politikker/handicap>



### **1.3 Lovgrundlag**

Kommunen visiterer til dagtilbud i form af henholdsvis beskyttet beskæftigelse (jf. Servicelovens § 103) og samværs- og aktivitetstilbud (jf. Servicelovens § 104).

Målgruppen for beskyttet beskæftigelse er personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet, og som ikke kan benytte tilbud efter anden lovgivning. Aldersgrænsen for beskyttet beskæftigelse svarer til den til enhver tid gældende folkepensionsalder.

Målgruppen for samværs- og aktivitetstilbud er personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer til opretholdelse eller forbedring af personlige færdigheder eller af livsvilkårene.



## 2. Sagsbehandling og visitation

Hvis du er bosiddende i Københavns Kommune, har en betydelig og varig fysisk funktionsnedsættelse, har behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling, og ikke kan få disse behov dækket på anden vis, kan du henvende dig til Handicapcenter København:

### Handicapcenter København

Thoravej 29

2400 København NV

Telefon: 33 17 88 00

E-mail: [hkc@sof.kk.dk](mailto:hkc@sof.kk.dk)

### 2.1 Voksenudredning (VUM-udredning)

I Handicapcentret får du kontakt til en sagsbehandler, der i samarbejde med dig vil foretage en vurdering af din funktionsevne med henblik på at udrede, hvilken type hjælp du har behov for. Voksenudredningen er en slags analyse, der vedrører din evne til at udføre forskellige aktiviteter af stor betydning for din dagligdag, såsom personlig pleje, praktiske gøremål mv.

Metoden kaldes kort for VUM. Det er en national udredningsmetode, som er udviklet af Socialministeriet og Kommunernes Landsforening.

VUM giver en gengivelse af din situation, herunder hvad du selv og de relevante personer omkring dig, vurderer om din situation i forhold til en række temaer. Temaerne er egenomsorg, rengøring, familiære og sociale relationer, mobilitet, beskæftigelse mv. VUM giver et overblik over din situation og dit konkrete støttebehov. For hvert af de forskellige temaer angives dit funktionsniveau via en score fra 0-4, hvor 0 er udtryk for, at du kan klare aktiviteterne helt selv (er helt selvhjulpen) og 4 er udtryk for, at du er helt afhængig af hjælp fra andre til de pågældende aktiviteter.

Til sidst angiver sagsbehandleren en samlet, faglig vurdering i en score fra A-E, hvor A afspejler en borger uden særligt behov for støtte, og E afspejler en borger med massivt behov for støtte.

Det er denne samlede faglige vurdering, der er afgørende for, om du kan indstilles til et dagtilbud samt hvilke ydelser, du bliver visiteret til på dagtilbuddet.

### 2.2 Handleplan

Sagsbehandleren vil, udover at foretage en udredning af din funktionsevne, også tilbyde dig at være med til at udarbejde en handleplan, jf. servicelovens § 141. Handleplanen er et redskab, der sætter en ramme for den indsats, du tilbydes som følge af din funktionsnedsættelse. Handleplanen har som målsætning at sikre en koordineret og helhedsorienteret indsats med udgangspunkt i dine egne ønsker og behov.





I udredningen fremgår også, hvis der er igangsat andre indsatser i Socialforvaltningen, og det skal sikre, at dine indsatser er koordineret.

Det er handicapcentret, der er ansvarlig for opfølgningen på udredningen og handleplanen (se afsnit 3.3 for en udvidet beskrivelse af opfølgningsprocessen).

### **2.3 Ansøgning om en plads på et dagtilbud**

Hvis Handicapcenter København vurderer, at du er berettiget til at søge en plads på et dagtilbud i form af enten beskyttet beskæftigelse eller et samværs- og aktivitetstilbud, udarbejdes en indstilling.

Når Handicapcenter København modtager ansøgningen, foretages endnu en vurdering af din situation med henblik på at vurdere, om du er omfattet af kriterierne for anvisning til dagtilbuddet. Handicapcenter København lægger i den forbindelse stor vægt på at udføre en individuel og helhedsorienteret sagsbehandling for at sikre, at du visiteres til det dagtilbud, der er bedst egnet for dig. Den endelige tildeling af et botilbud sker derfor i samråd mellem dig, sagsbehandleren og botilbuddet.

Handicapcenter København har en sagsbehandlingsfrist på seks uger.

### **2.4 Ventetid**

Hvis din ansøgning om beskyttet beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud godkendes, men du ikke kan tilbydes hjælp med det samme, bliver du optaget på en venteliste. Ventetiden regnes fra det tidspunkt, din ansøgning godkendes.

### **2.5 Tavshedspligt**

Som bruger af dagtilbud er du beskyttet af regler om tavshedspligt i henhold til Straffelovens § 152 samt Forvaltningslovens § 27, hvor enhver, der virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger.

Som udgangspunkt gælder, at enhver personoplysning er fortrolig, og derfor ikke må videregives, uden der er givet samtykke dertil. Det er tilladt at videregive relevante oplysninger indenfor samme forvaltning, men på tværs af forvaltninger skal der foreligge samtykke fra den/de personer, oplysningerne vedrører.

Reglerne skal sikre mod, at oplysninger om dine private forhold ikke uberettiget videregives til uvedkommende.



### 3. Kort karakteristik af dagtilbuddene

Du kan se et kort over de forskellige dagtilbud på Københavns Kommunes hjemmeside. <http://www.kk.dk/da/om-kommunen/forvaltninger/socialforvaltningen/organisation/centerfaellesskaber/handicap>

#### 3.1 Beskyttet beskæftigelse

Beskyttet beskæftigelse foregår både på beskyttede værksteder, og i Jobshop og matrikelløs beskæftigelse. Beskæftigelsen er i særlig grad rettet mod borgere, som kan klare produktionsrettede opgaver fx montage- og pakkeopgaver. Der er desuden beskæftigelse på gartnerhold og kontorservicehold. Derudover er der mulighed for at udføre servicearbejde, herunder servering og hjælp i værkstedernes kantiner, rengøring og pedalarbejde. Ydermere tilbydes der via Jobshoppen og matrikelløs beskæftigelse erhvervsafklaring, uddannelse og jobformidling på det ordinære arbejdsmarked for personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, eller særlige problemer og mennesker med indlæringsvanskeligheder.

#### 3.2 Samværs- og aktivitetstilbud

I disse tilbud er der fokus på udvikling, oplevelser og samvær. Tilbuddene er mangfoldige og tager udgangspunkt i brugernes ønsker og behov, og er derfor i konstant udvikling. Der er bl.a. udendørsliv og naturprojekter, idræts og sanseoplevelser hvor der er fokus på at styrke og udvikle de indbyrdes relationer. Der er bl.a. It, sang og musik samt andre kreative aktiviteter på programmet. Der forgår endvidere en del aktiviteter på tværs af tilbuddene, eksempelvis idrætsstævner, damhusløb, herstedhøje, fester, Klassisk forår mv. Gruppen af borgere er meget bredt sammensat.



## 4. Dagtilbuddenes serviceniveau

Socialforvaltningen har foretaget en kategorisering af den hjælp, du tilbydes, når du anvises et dagtilbud. Kategoriseringen tager udgangspunkt i to ydelser i form af en basisydelse og en ydelse for personlig pleje og omsorg.

Det konkrete omfang af den hjælp, du tilbydes, vil altid bero på en individuel og konkret vurdering af din funktionsevne og dit behov på et givent område. Hjælpens overordnede mål er at bidrage til, at dit funktionsniveau udvikles, så du bliver mere selvhjulpne og opnår øget livskvalitet. Dit tilbud om støtte tilpasses løbende, såfremt dine behov ændrer sig.

Se ydelsesbeskrivelserne for en detaljeret gennemgang af serviceydelsernes indhold og omfang (jf. afsnit 8).

### 4.1 Pædagogiske planer og forandringskompas

Du bliver i forbindelse med indskrivning på et af Københavns Kommunes dagtilbud i form af beskyttet beskæftigelse eller et samværs- og aktivitetstilbud tilbudt at være med til at udarbejde en pædagogisk plan for dit ophold i dagtilbuddet. Planens overordnede formål er at være en samarbejdsaftale mellem dig og personalet om de fokusområder, du har behov for hjælp og støtte til. Dels for at sikre, at du får en god og sammenhængende hverdag. Dels for at sikre, du opnår dine mål og ønsker om personlig udvikling.

Den pædagogiske plan er underordnet den handleplan, som sagsbehandleren udarbejder, hvorfor indholdet i din pædagogiske plan skal harmonere med indholdet og understøtte målet i din handleplan.

Det er dine egne ønsker, der ligger til grund for indholdet i den pædagogiske plan. Har personalet derudover nogle områder, de på baggrund af deres faglighed og omsorgspligt ønsker særlig fokus på, skal det tydeligt fremgå hvilke mål og fokusområder, der er valgt af personalet.

#### *Forandringskompasset*

Derudover udarbejder personalet på botilbuddet også et forandringskompas. Forandringskompasset er et visuelt redskab, som skal bidrage til at vise, om indsatsen har den ønskede virkning.

Forandringskompasset indeholder 10 emner, og ud fra de ti emner skal sagsbehandleren og tilbuddet give deres faglige vurdering af, hvilke barrierer der er, for at du kan nå dine mål. Du bliver også tilbudt at udarbejde dit eget forandringskompas på tilbuddet.

Den pædagogiske plan og forandringskompasset skal begge evalueres og eventuelt revideres minimum hver fjerde måned.



## **4.2 Opfølgning**

Der skal løbende ske en opfølgning på den service, du modtager som følge af din funktionsnedsættelse. Opfølgningen skal i videst muligt omfang ske i samarbejde med dig som borger, og skal tage hensyn til dine konkrete behov.

Udover opfølgning på udredning og handleplanen, som handicapcentret er ansvarlig for (jf. afsnit 2.2) skal din pædagogiske plan som minimum revideres hver fjerde måned.

Det tilstræbes, at opfølgningen på din handleplan sker i forbindelse med opfølgningen på din pædagogiske plan.

Der kan være behov for at følge op på din handleplan og din pædagogiske plan på andre tidspunkter end i forbindelse med de formaliserede møder. Behovet kan eksempelvis opstå i forbindelse med magtanvendelse, væsentlige ændringer i din trivsel eller din adfærd eller i forbindelse med ændring af dit dagtilbud. I sådanne tilfælde vil det pædagogiske personale på dagtilbuddet tage kontakt til Handicapcentret med henblik på at aftale tid og sted for en ekstraordinær opfølgning.

Hvis det konstateres, at den hjælp, du ydes, ikke længere tjener sit formål, vil du på baggrund af en re-visitation blive tilbudt en støtte, der modsvarer dine konkrete behov.

## **4.3 Orlov**

Ved orlov indtil 1 år fastholder du pladsen i det pågældende dagtilbud. Aftale om orlov indgås mellem dig og dagtilbuddet, evt. i samarbejde med handicapcentret. Efter endt orlov vil du blive tilbudt en plads på det samme dagtilbud, men ikke nødvendigvis i samme enhed.

Ved orlov udover 1 år afmeldes du din dagtilbudsplads. Du skal derfor re-visiteres gennem handicapcentret, når du igen ønsker et dagtilbud. Herefter optages du enten på venteliste eller bliver tilbudt en plads.

## **4.3 Praktik**

Såfremt du er indskrevet i et dagtilbud, men ønsker at afprøve et andet dagtilbud, kan der aftales en praktikperiode, typisk i 2 – 3 uger. Du afmeldes ikke det aktuelle dagtilbud. Aftale om praktik indgås mellem dig, det modtagne og afgivende tilbud samt handicapcenter.



## 5. Bruger- og pårørendeindflydelse

Socialudvalget vedtog ultimo 2009 en brugerpolitik og en pårørendepolitik på handicapområdet, hvis overordnede formål er at styrke kvaliteten i Socialforvaltningens indsats overfor personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige problemer.

### 5.1 Brugerpolitik

Brugerpolitikken beskæftiger sig med, hvordan du som borger har ret til henholdsvis brugerindflydelse, brugerinddragelse og selvbestemmelse på en række forskellige områder, der vedrører den hjælp, du tilbydes som følge af dit handicap.

Brugerpolitikken skelner mellem to former for brugerindflydelse:

1. *Indflydelse på egen sag.* Her er der tale om din mulighed for at få indflydelse i forhold til den konkrete sagsbehandling, udarbejdelsen af handleplaner mv.
2. *Indflydelse på det fælles.* Du kan som deltager i beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud udnytte din mulighed for brugerindflydelse ved at deltage i brugerrådet eller centerrådet. Herigennem kan du få indflydelse på, hvilke indsatsområder, målsætninger og udviklingsplaner, der skal være gældende for din beskyttede beskæftigelse ellers samværs- og aktivitetstilbuddet. Du kan også søge indflydelse på det organisatoriske niveau ved at melde dig ind i brugerorganisationer mv.

Brugerinddragelse handler om, at du som borger kan have ret til at blive hørt i en sag, uden du nødvendigvis har indflydelse på den endelige beslutning i sagen. Brugerinddragelse vedrører også situationer, hvor du som borger ikke selv ønsker indflydelse, men stadig kan eller skal inddrages i sagsbehandlingen.

Selvbestemmelse er en overordnet, lovgivningsmæssig rettighed, som betyder, at du som borger har ret til at bestemme over dit eget liv.

Socialforvaltningen ønsker at blive ved med at udvikle måder, som gør brugerindflydelse og brugerinddragelse mulig, både hvad angår den individuelle indsats og den fælles indsats.

Se brugerpolitikken på Københavns Kommunes hjemmeside:

<http://www.kk.dk/da/borger/bolig/boliger-og-botilbud/boliger-til-handicappede>

### 5.2 Pårørendepolitik

Formålet med pårørendepolitikken er at skabe større kvalitet i den indsats, Socialforvaltningen tilbyder dig som borger. Pårørendepolitikken bygger på principper om, at dine pårørende skal informeres og når det er relevant inddrages i forbindelse med din sagsbehandling og din sociale indsats.



Dine pårørende kan eksempelvis være din ægtefælle, samlever, forælder, bedsteforælder, dine børn, børnebørn, søskende eller andre personer, du selv ønsker skal være særlig godt informeret om og inddraget i din situation.

Informationen til og inddragelsen af dine pårørende vil altid ske under hensyntagen til din ret til selvbestemmelse. Det er dog centralt, at dine pårørende i mange tilfælde besidder en helt særlig viden om dine forhold, ligesom dine pårørende ofte udgør en central og en vigtig ressource i din tilværelse.

Se brugerpolitikken på Københavns Kommunes hjemmeside:

<http://www.kk.dk/da/borger/bolig/boliger-og-botilbud/boliger-til-handicappede>



## 6. Magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed

Socialforvaltningen har et mål om at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i den personlige frihed mest muligt.

Det er dagtilbuddets ledere, der har ansvaret for, at dagtilbuddet overholder reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i din personlige frihed. For at sikre, at reglerne overholdes, skal alle medarbejdere kende til reglerne. Det er derudover vigtigt, at der i dagtilbuddet løbende foregår en dialog om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten.

### 6.1 Betingelser for magtanvendelse

Det er en betingelse for anvendelse af reglerne om magtanvendelse, at du som borger har en betydelig og varigt nedsat psykisk funktionsevne. Hermed menes, at du er ude af stand til at handle fornuftsmæssigt og at overskue konsekvensen af dine handlinger. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis du er udviklingshæmmet eller har svær demens.

Betingelsen om, at der skal være tale om en betydelig og varig nedsat psykisk funktionsevne, skal være opfyldt hver gang, det overvejes at iværksætte et fysisk indgreb i selvbestemmelsesretten efter reglerne. Der skal derfor tages et individuelt og fagligt forsvarligt skøn over graden af funktionsevnenedsættelsen og dens følger i den konkrete situation.

Det kan være nødvendigt med en lægefaglig diagnose for at dokumentere nødvendigheden og forsvarligheden af et indgreb i din selvbestemmelsesret. Dog medfører en tidligere stillet diagnose ikke automatisk, at der kan iværksættes et indgreb i selvbestemmelsesretten. Det afgørende er de følger af din lidelse eller funktionsnedsættelse, som konkret medfører fare for personskade for dig selv eller andre.

Betingelsen om, at funktionsnedsættelsen skal være både betydelig og varig, betyder, at reglerne om magtanvendelse blandt andet ikke omfatter tilfælde, hvor du som borger alene lider af en forbigående forvirringstilstand og eller er let dement.

### 6.2 Indgrebsmuligheder

I Serviceloven er der hjemmel til:

- Alarm- og pejlesystemer (med forhåndsgodkendelse)
- Fastholdelse i hygiejnesituationer (med forhåndsgodkendelse)
- Tilbageholdelse i boligen med fysisk magt (med forhåndsgodkendelse)
- Brug af beskyttelsesmidler, fastspænding med stofsele til at beskytte imod fald (med forhåndsgodkendelse)
- Fastholdelse med fysisk magt og/eller føring til andet opholdsrum
- Optagelse i særligt dagtilbud uden samtykke (med forhåndsgodkendelse)



De enkelte indgreb er beskrevet i Servicelovens §§ 125-129. Andre indgreb end dem, der er nævnt i loven, er ikke tilladt, med undtagelse af nødret og nødværge.

For alle indgreb efter Serviceloven gælder, at der skal ske en indberetning af det iværksatte indgreb til det centrale kontor i Socialforvaltningen, hvorunder dagtilbuddet hører. På baggrund af indberetningerne foregår der i forvaltningen en løbende opfølgning på og dialog om magtanvendelse. Endvidere orienteres Socialudvalget kvartalsvist om udviklingen på området.





## **7. Klageadgang**

Du kan klage over Københavns Kommunes afgørelse om visitation til beskyttet beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud, herunder din sociale handleplan.

### **7.1 Klageadgang i forbindelse med afgørelse om visitation**

Klagen skal indgives til Handicapcentret inden 4 uger efter du har fået afgørelsen. Du kan vælge at klage mundtligt eller skriftligt, gerne med henvisning til sagens journalnummer. Du kan også i klagen oplyse, hvorfor du er utilfreds med afgørelsen.

Når vi har modtaget din klage, vil handicapcentret se på afgørelsen igen og tage stilling til, om de kan give dig helt eller delvis medhold. Hvis handicapcentret ændrer afgørelsen, vil du få besked om det inden 4 uger. Hvis Handicapcentret ikke ændrer afgørelsen, sender de inden 4 uger din klage og deres begrundelse for afgørelsen og genvurderingen til Det Sociale Nævn sammen med papirerne i sagen.

Hvis du har spørgsmål til afgørelsen eller er i tvivl om, hvordan du kan klage, er du velkommen til at kontakte Handicapcenter København.

#### **Handicapcenter København**

Thoravej 29  
2400 København NV  
Telefon: 33 17 88 00  
E-mail: [hck@sof.kk.dk](mailto:hck@sof.kk.dk)

Idet handicapcentret modtager din klage, genovervejes afgørelsen. Hvis genovervejelsen ikke fører til, at afgørelsen ændres, sender handicapcentret klagen videre til Det Sociale Nævn til endelig afgørelse:

#### **Det Sociale Nævn**

Statsforvaltningen Hovedstaden  
Borups Allé 177  
2400 København NV

### **7.2 Klageadgang i forbindelse utilfredshed over dagligdagen på dagtilbuddet**

Hvis du ikke synes, du bliver behandlet godt nok af personalet på dit dagtilbud, eller hvis der er andre forhold på dagtilbuddet, du er utilfreds med, kan du klage til Socialforvaltningens Drifts- og udviklingskontor for borgere med handicap:

#### **Socialforvaltningen**

Drifts- og udviklingskontoret for borgere med handicap  
Bernstorffsgade 17, 4. sal  
1592 København V  
Tlf. 33 17 36 55  
E-mail: [du.handicap@sof.kk.dk](mailto:du.handicap@sof.kk.dk)



### **7.3 Klageadgang i forbindelse med magtanvendelse**

Du kan klage til Det Sociale Nævn, hvis du har været udsat for et indgreb i din personlige frihed. Det gælder både de tilfælde, hvor du har givet samtykke til indgrebet, og de tilfælde, hvor indgrebet er sket imod din vilje.

Du skal sende din klage til Socialforvaltningen, der videresender klagen til Det Sociale Nævn:

#### **Socialforvaltningen**

Drifts- og udviklingskontoret for borgere med handicap  
Bernstorffsgade 17, 4. sal  
1592 København V  
Tlf. 33 17 36 55  
E-mail: [du.handicap@sof.kk.dk](mailto:du.handicap@sof.kk.dk)

Hvis Det Sociale Nævn godkender indgrebet, kan du klage over denne afgørelse til Den Sociale Ankestyrelse. Du skal sende din klage til Det Sociale Nævn, der videresender klagen til Den Sociale Ankestyrelse:

#### **Det Sociale Nævn**

Statsforvaltningen Hovedstaden  
Borups Allé 177  
2400 København NV

### **7.4 Borgerrådgiveren**

Endelig har du mulighed for at klage til Københavns Kommunes Borgerrådgiver, der specielt tager sig af klager over kommunens sagsbehandling, personalets opførsel eller personalets udførelse af praktiske opgaver. Du kan også klage til Borgerrådgiveren, hvis du mener, du har været udsat for diskrimination:

#### **Københavns Kommunes Borgerrådgiver**

Vester Voldgade 2A  
1552 København V  
Tlf. 33 66 14 00  
E-mail: [borgerraadgiveren@kk.dk](mailto:borgerraadgiveren@kk.dk)

Du skal være opmærksom på, at Borgerrådgiveren ikke kan behandle klager over kommunens afgørelser, men hvis Borgerrådgiveren ikke kan tage sig af din klage, vil han altid sørge for at sende klagen videre til den myndighed, som kan behandle klagen.



## 8. Ydelsesbeskrivelser

Den socialfaglige indsats på kommunens tilbud om beskyttet beskæftigelse eller samværs- og aktivitetstilbud for borgere med handicap er opdelt i to forskellige ydelseskategorier. En basisydelse og en ydelse for personlig pleje og omsorg.

### Principper for indsatsen

Socialforvaltningen har et mål om at yde en målrettet indsats, der kan bidrage til, at du får gode muligheder for at realisere dit potentiale. Det er væsentligt, at du støttes i din udvikling, og personalet på tilbuddet skal hjælpe dig til at blive mere selvhjulpen, at kunne klare flere aktiviteter selv. Indsatsen er således både praktisk hjælp til de forskellige aktiviteter, og samtidig en støtte til at træne dine færdigheder, så du kan klare flere aktiviteter selv.

Indsatsen på tilbuddet skal derfor medvirke til at udvikle dit funktionsniveau – eller understøtte, at dit funktionsniveau vedligeholdes.

I både din handleplan og din pædagogiske plan er der opstillet nogle konkrete og målbare mål på baggrund af sagsbehandlerens udredning, som er med til at understøtte arbejdet med din udvikling. På tilbuddet arbejdes der systematisk med målene, så der hele tiden er fokus på din konkrete udvikling. Dit tilbud om støtte tilpasses derfor også løbende, når dine behov ændrer sig (jf. afsnit 3.3).

De to ydelser på tilbuddet er:

- Basisydelsen, der retter sig mod alle brugere på dagtilbuddet, og blandt andet udgøres af fælles aktiviteter
- Personlig pleje og omsorg

Ydelserne leveres på forskellige niveauer afhængigt af dit funktionsniveau, se de følgende ydelsesbeskrivelser.

Begge ydelsesbeskrivelser er defineret på ugeplan, hvilket betyder, at de beskriver, hvor mange timers hjælp du som borger som udgangspunkt kan få tildelt pr. uge på baggrund af dit funktionsniveau (en uge svarer i denne sammenhæng til fem dage). Det er dog ikke alle borgere, der har behov for at benytte et dagtilbud alle ugens fem dage, hvorfor nogle borgere vil få visiteret færre end fem dage pr. uge. Disse borgeres ydelse pr. uge vil i så fald blive forholdsmæssigt lavere.

Det konkrete omfang af den hjælp, du tilbydes, vil altid bero på en individuel og konkret vurdering af din funktionsevne og dit behov på et givent område (jf. afsnit 2 og 3). Du vil derfor godt kunne opleve at modtage let støtte til én ydelse og moderat, omfattende eller massiv støtte til en anden ydelse. Det konkrete timeinterval afspejler den gennemsnitlige indsats, Socialforvaltningens serviceniveau rummer for de mange borgere, der har det pågældende støttebehov. Det kan svinge meget, hvor stort et



**KØBENHAVNS KOMMUNE**

Socialforvaltningen

støttebehov, den enkelte borger har brug for. Der er derfor også store  
intervalspring indenfor ydelserne



### **Basisydelse**

Basisydelsen er en ydelse, der altid leveres i forbindelse med ophold på et dagtilbud, og som blandt andet kan bestå af:

- Kontakt og samvær (der er altid en medarbejder til stede)
- Fællesaktiviteter, herunder eksempelvis fællespisning
- Dokumentationsarbejde

Som nævnt er princippet for indsatsen i basisydelsen, at støtten også bidrager til at udvikle dine færdigheder i forhold til at deltage i de fælles aktiviteter mere selvstændigt og med mindre og mindre støtte.

### **Let støtte**

Du har brug for verbal støtte og vejledning for at kunne håndtere hverdagen.

Svarer til en individuel ydelse på ca. 1 time om ugen (svarende til 5 dage).

### **Moderat støtte**

Du har brug for moderat hjælp for at kunne håndtere hverdagen.

Svarer til en individuel ydelse på ca. 1 time om ugen (svarende til 5 dage).

### **Omfattende støtte**

Du har brug for omfattende støtte for at kunne håndtere hverdagen.

Svarer til en individuel ydelse på ca. 1,5 time om ugen (svarende til 5 dage).

### **Massiv støtte**

Du har brug for massiv støtte for at kunne håndtere hverdagen.

Svarer til en individuel ydelse på ca. 2 timer om ugen (svarende til 5 dage).



### Personlig pleje og omsorg

Formålet med ydelsen er at medvirke til, at du som borger tager vare på dig selv og udvikler dine sociale kompetencer med udgangspunkt i dine egne normer og behov. Ydelsen har derudover til formål at sikre, at eventuel medicinindtagelse sker i overensstemmelse med lægens anvisninger. Ydelsen kan blandt andet bestå af hjælp til:

- Egenomsorg, såsom toiletbesøg, drikke og spise
- Sociale relationer, såsom at støtte dig i dine sociale fællesskaber og netværk samt træning i samspil og kontakt
- Kommunikation, eksempelvis støtte i at forstå og give meddelelser, træning i at føre samtaler og tolke andres reaktioner og følelser. Desuden hjælp til at anvende eventuelle kommunikationshjælpemidler
- Sundhed, herunder at støtte dig til et godt helbred, i gode kostvaner og motion samt medicinsk behandling

Som nævnt er princippet for indsatsen i personlige pleje og omsorg at støtten også bidrager til at udvikle dine færdigheder i forhold til at blive mere selvhjulpne og til at kunne klare flere daglige aktiviteter selv. Dette betyder, at ydelsen både indeholder, at personalet konkret hjælper med at udføre aktiviteterne, samt hjælper til at træne dine færdigheder, så du bliver i stand til at mestre det selv. Samtidig er der også fokus på dit nuværende funktionsniveau, hvis du har brug for støtte til at vedligeholde de færdigheder, du mestrer i forvejen.

#### Let støtte

Du er den *aktive* part, men har brug for verbal støtte og vejledning for at kunne håndtere aktiviteten.

Svarer til en individuel ydelse på ca. 0,5 time om ugen (svarende til 5 dage).

#### Moderat støtte

Du er den *aktive* part, men har brug for moderat hjælp for at kunne håndtere aktiviteten.

Svarer til en individuel ydelse på 0,75 – 1,5 timer om ugen (svarende til 5 dage).

#### Omfattende støtte

Du deltager, men har brug for omfattende støtte for at udføre aktiviteten.

Svarer til en individuel ydelse på 2 - 3 timer om ugen (svarende til 5 dage).

#### Massiv støtte

Du er *ude af stand* til at udføre aktiviteten, og har behov for massiv støtte for at kunne udføre aktiviteten.

Svarer til en individuel ydelse på 3,5 - 7 timer om ugen (svarende til 5 dage).